

□

Minister **Balkenende**: Voorzitter. Voor mij resteert alleen nog de suggestie van de heer Van Bommel om eens per jaar een Europese Raad te houden. Er is terecht gevraagd of er aanleiding is om hierover een motie op te stellen. De heer Van Bommel heeft gezegd dat hij daar in de toekomst mee komt. Mijn advies aan hem is dan ook: neemt u daar vooral de tijd voor.

□

Staatssecretaris **Nicolaï**: Voorzitter. Ik ken het standpunt van mevrouw Karimi dat aan de motie ten grondslag ligt. Het zal u dan ook niet verbazen dat ik aanvaarding van deze motie ontraad. Die staat namelijk haaks op wat hier eerder met de regering is besproken en wat namens de regering is gezegd over onze positie. Voor de goede orde benadruk ik opnieuw hoezeer wij waarschijnlijk de mening van mevrouw Karimi delen over de zeer ernstige en zorgelijke situatie. Wij zullen ook elke mogelijkheid benutten om een einde te maken aan de situatie van inderdaad in een juridisch vacuüm verkerende gedetineerden.

De beraadslaging wordt gesloten.

□

De **voorzitter**: Ik stel voor, over de ingediende motie volgende week te stemmen.

De vergadering wordt van 13.54 uur tot 14.40 uur geschorst.

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat zijn ingekomen twee nieuwe berichten van verhindering van de leden:

Jungbluth en Weisglas, wegens het bijwonen van de herdenkingsdienst in verband met het overlijden van mevrouw Beckers-de Bruin, alleen voor de middagvergadering.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Gerkens.

Mevrouw **Gerkens** (SP): Voorzitter. Ik verzoek u, het verslag van het algemeen overleg over de uitwerking van de modernisering van het huurbeleid op de plenaire agenda te zetten. Het hoeft niet meer deze week, want als het goed is, heeft de commissie nog een verzoek om advies aan de landsadvocaat gericht. Volgende week is dus vroeg genoeg.

De **voorzitter**: Ik stel voor, dat verslag aan de agenda van volgende week toe te voegen.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Karimi.

Mevrouw **Karimi** (GroenLinks): Voorzitter. Ik heb gisteren tijdens het vragenuur aan de staatssecretaris van Defensie vragen gesteld over de incidenten die zich op fregatten hebben voorgedaan. De staatssecretaris heeft in antwoord daarop gezegd wanneer en hoe hij van die incidenten op de hoogte is gesteld. Vanochtend heb ik van de media begrepen dat er aanwijzingen zijn dat de staatssecretaris en de minister eerder op de hoogte waren van die incidenten. Daarom wil ik, als het even kan, de staatssecretaris vandaag nog interpellieren om hier zeer snel helderheid over te verkrijgen. Over dit incident en dit onderwerp mag geen enkele onduidelijkheid bestaan.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het verzoek van mevrouw Karimi om de staatssecretaris van Defensie te mogen interpellieren over incidenten op fregatten, in te willigen. Ik stel voorts voor, deze interpellatie te houden aan het begin van de avondvergadering.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Samsom.

De heer **Samsom** (PvdA): Voorzitter. Gisteren vroeg ik om een brief over de schrijnende hongersnood in Afrika. Vanochtend ontvingen wij die brief. Daaruit blijkt zowel de enorme omvang van het probleem als de in mijn ogen tekortschietende reactie van de Nederlandse regering hierop. Ik houd dus mijn verzoek om een spoeddebat, zoals ik gisteren al zei, staande. Ik debatteeer graag met spoed over deze kwestie met de minister voor Ontwikkelingssamenwerking.

De **voorzitter**: Wilt u de woorden "met spoed" nader specificeren?

De heer **Samsom** (PvdA): Het gaat om elf miljoen mensen van wie er zeven miljoen acuut dreigen te bezwijken aan een hongersnood. Ik heb dat spoeddebat dus liever vandaag dan morgen. Als de agenda het toelaat, houd ik het in ieder geval liever niet later dan morgen.

De heer **Szabó** (VVD): Voorzitter. Zoals de heer Samsom weet, is het onderwerp noodhulp aan mensen in nood ook heel belangrijk voor de VVD-fractie. Ik spreek hier graag uitgebreid met de minister over. In een spoeddebat zijn meestal slechts enkele minuten spreektijd beschikbaar. Daarom stel ik voor om een spoed algemeen overleg te organiseren, zodat wij hier meer tijd voor kunnen nemen in een gesprek met de minister. Ik kijk de heer Samsom hier heel serieus bij aan.

De heer **Samsom** (PvdA): Nee, ik houd vast aan een plenair debat, mede vanwege het belang van dit onderwerp. Ik wijs erop dat de fracties van de CDA en de VVD met spoed wilden debatteren over het bijvoederen van edelherten in de Oostvaardersplassen. Mij dunkt dat

Voorzitter

een hongersnood in Afrika dat belang vele malen overstijgt. Ik heb hier ook een praktische reden voor. Uiteraard wil mijn fractie zo snel mogelijk zo veel mogelijk extra doen. Zij wil moties indienen in de hoop dat daar zo snel mogelijk over kan worden gestemd. Het is een voordeel als wij dan toch al in de plenaire zaal zitten. Ik heb dus zowel een inhoudelijke als een politieke reden om in de plenaire zaal over dit onderwerp met elkaar van gedachten te willen wisselen.

De **voorzitter**: Ik stel voor, hier morgenavond een spoeddebat over te houden met spreektijden van vijf minuten.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is het **spoeddebat** over de **positie van de hbo-docenten**.

De **voorzitter**: Ik stel vast dat voor dit spoeddebat spreektijden zijn afgesproken van drie minuten per fractie.

Mevrouw **Lambrechts** (D66): Voorzitter. Zonder goede docenten geen goed onderwijs. Dat geldt voor basisonderwijs en voortgezet onderwijs, maar het geldt natuurlijk evengoed voor het hoger onderwijs. Het is nodig dat jonge, talentvolle mensen blijven kiezen voor het onderwijs en dat zullen zij niet doen, als de maatschappelijke waardering voor lesgeven en docent zijn niet ook tot uitdrukking komt in functiewaardering en salariëring.

Op een aantal hogescholen is grote onrust ontstaan over de nieuwe functiewaardering, die, naar ik heb begrepen, vóór 31 maart 2006 moet zijn ingevoerd. Is dat laatste correct?

Veel docenten schijnen één, soms twee en soms zelfs drie schalen lager ingeschaald te worden. Docenten die ooit aangesteld waren of zijn in schaal 12 of 11, komen nu in schaal 10 en soms zelfs in schaal 9. Een hogere inschaling komt voor, maar alleen als er ook aan onderzoek en ontwikkeling of aan publiceren wordt gedaan, respectievelijk als er aan coördinatie en management wordt gedaan. Weliswaar behouden deze docenten hun oude salaris, maar de teleurstelling en gekwettheid is er niet minder om. Hun opvolgers zullen vanzelfsprekend het gelag moeten betalen en daarmee hebben wij het over de toekomst van ons onderwijs.

Ik citeer een paar reacties van docenten: "Ik voel mij hierdoor in mijn hart geraakt; mijn eigenwaarde is aangetast" en "het meest fundamentele bezwaar tegen dit systeem is de minachting die eruit spreekt voor het docentschap". Een andere reactie luidt: "Doceren wordt nu losgekoppeld van de voorbereidende taken; dat is onwerkbaar en onwenselijk." Tot slot zegt iemand: "Het is toch vreemd dat binnen de docentenschalen de core business van het onderwijs, het onderwijzen, zo laag wordt gewaardeerd en dat onderzoek doen, publiceren, coördineren als hoogste goed wordt beschouwd."

Dat brengt mij tot een aantal vragen. Wat is er nu eigenlijk aan de hand? Een nieuwe functiewaardering, zoveel is duidelijk. Maar dat verklaart nog niet waarom er uit diverse hoeken over "downgrading" van docenten

wordt gesproken en waarom zoveel hogeschooldocenten zich zo gegriefd en in hun professionaliteit miskend voelen. Dan moet er toch iets aan de hand zijn. Het antwoord daarop mis ik in de brief die wij inmiddels van de staatssecretaris hebben gekregen. Hoe kan het zijn dat de staatssecretaris hierin geen rol voor zichzelf ziet weggelegd? Zeker, de arbeidsvoorwaarden in het hoger onderwijs zijn volledig gedecentraliseerd, maar er staat hier wel degelijk méér op het spel dan de arbeidsvoorwaarden sec.

Wat is het oordeel van de staatssecretaris over een functiewaardering en -beoordeling die er mogelijk toe leidt dat lesgeven wordt weggezet als een activiteit op de onderste sport van de ladder in plaats van op de bovenste? Dat beeld is toch niet goed? Dat doet toch op geen enkele manier recht aan de kerntaak van het hbo, namelijk onderwijs geven, jonge mensen opleiden voor beroepsgerichte functies in de samenleving? Mag ik daar de reactie en de visie van de staatssecretaris op vernemen?

Wat betekent dit alles nu voor de aantrekkelijkheid van het lerarenberoep? Heeft de staatssecretaris daar ook over nagedacht? Op de korte termijn lijkt het mij niet bevorderlijk voor de kwaliteit van het onderwijs dat er docenten in dit onderwijs zijn die zich zo miskend en in hun beroepseer aangetast voelen. Op de langere termijn zal de wervingskracht voor het lesgeven hier zeer onder lijden. Gelet ook op de voorspelde tekorten aan docenten op alle niveaus is dat het laatste wat wij kunnen gebruiken. Zoals ik hierbij eerder een taak zag voor de minister, zo zie ik hier nu een taak voor de staatssecretaris. Zoals wij eerder het verdwijnen van schaal 12 in het voortgezet onderwijs hebben ervaren en daarmee eigenlijk ook de universitair geschoolde docent in het voortgezet onderwijs tot een uitstervend ras hebben gemaakt, zo vind ik dat wij opnieuw moeten oppassen. Televisiespotjes om jonge mensen voor het beroep van leraar te werven, zijn heel aardig, maar kunnen hier niet tegenop.

Eveneens van belang voor de staatssecretaris, maar ook voor de Kamer, is de vraag of door deze herinrichting een verschuiving gaat plaatsvinden van de inzet van financiële middelen voor het primaire proces, het lesgeven, naar een inzet voor het secundaire proces, het coördineren en managen. Het betreft de vraag ook of er een verschuiving van hbo-onderwijs naar hbo-onderzoek zal plaatsvinden. Overigens, voordat er misverstanden ontstaan, wijs ik erop dat D66 absoluut niet tegen hbo-onderzoek is. Integendeel, maar het mag niet ten koste gaan van onderwijs. Het aantal onderwijscontacturen is her en der al bedroevend laag.

De **voorzitter**: Ik maak u erop attent dat u al even over de spreektijd van drie minuten heen bent.

Mevrouw **Lambrechts** (D66): Ik heb nog drie kleine vraagjes.

Voorzitter. Dezelfde vraag zou ik kunnen stellen over het verschuiven van initieel naar post-initieel. Immers, hoe belangrijk de mastersopleiding ook is, het zal toch niet, zo mag ik hopen, ten koste gaan van de vierjarige initiële opleiding? Wie monitort dat? Ligt die onderwaardering voor het lesgeven aan de functiewaardering, of is het iets wat de instellingen zelf op die manier invullen en moet ik het dus toeschrijven aan het handelen van bestuur en management? Mijn indruk is het laatste,